



Lekcija 3

Uloga algoritama i društvenih mreža

Vreme pripreme: 30'

Trajanje: 1 x 60'

Sažetak

Ova lekcija istražuje ulogu algoritama društvenih mreža u oblikovanju sadržaja sa kojim se korisnici susreću na digitalnim platformama. Algoritmi utiču na širenje svih vrsta informacija na internetu, uključujući politički diskurs, i mogu doprineti širenju dezinformacija. Polaznici će analizirati kako ovi algoritmi stvaraju "filter mehure", pojačavaju pristrasnost i utiču na javno mnjenje. Pored toga, lekcija će uvesti praktične strategije za prepoznavanje algoritamskih manipulacija i diverzifikaciju izvora vesti kako bi se unapredila medijska pismenost i kritičko razmišljanje.

Onlajn edukativni sadržaji

- Studije o uticaju algoritama na društvene mreže
- Alati za onlajn proveru vesti
- Studije slučaja o dezinformacijama (izbori, COVID-19)

Ključne reči

Algoritmi, filter mehure, društvene mreže, misinformacije, medijska pismenost, kritičko mišljenje

Cilj lekcije

Cilj ove lekcije je pomoći polaznicima da razviju kritičko razumevanje toga kako algoritmi društvenih mreža oblikuju sadržaj koji korisnici vide i utiču na njihovu percepciju informacija. Kroz ovu lekciju, učesnici će naučiti da prepoznaju pristrasnost u svojim feedovima i razviju strategije za diversifikaciju izvora informacija.

Ishod lekcije

Na kraju lekcije, polaznici će moći da:

- Objasne kako algoritmi funkcionišu i razumeju njihovu ulogu u oblikovanju sadržaja na društvenim mrežama.
- Analiziraju uticaj algoritama na politički diskurs i kako algoritmi utiču na dezinformacije.
- Prepoznaju filter mehure i algoritamske pristrasnosti.

Tok lekcije

min. 1 - 5: Uvodni deo lekcije

- Interaktivna anketa: "Kako biraš vesti koje čitaš?" ili "Da li misliš da društvene mreže utiču na tvoj pogled na određene teme?"
- Diskusija: Prikažite učesnicima dva različita *fida* sa društvenih mreža (jedan konzervativan, jedan liberalan) i pitajte ih kako algoritmi mogu uticati na to šta korisnici vide ili koji korisnici će videti određene sadržaje.

min. 6 - 20: Kolaborativno učenje

- Teme za diskusiju:
Kako algoritmi utiču na filtere i preporučeni sadržaj na platformama kao što su TikTok, Facebook, Twitter/X.
Uticaj Twittera na američke izbore i kako algoritamsko promovisanje sadržaja utiče na ponašanje glasača.
- Istraživanja pokazuju da preko 50% korisnika Facebooka vidi samo sadržaje koji se podudaraju sa njihovim stavovima, a samo 14,7% redovno viđa suprotne stavove.
- Grupna aktivnost: Podelite polaznike u male grupe i dodelite svakoj grupi različite scenarije algoritamskog delovanja. Grupe analiziraju kako ovi scenariji utiču na korisnike i prezentuju svoje zaključke.

min. 21 - 50: Praktična priprema

- Vežba: Polaznici će otvoriti svoje *fidove* na društvenim mrežama i zabeležiti koje teme se najčešće pojavljuju. Diskutujte o razlikama između fidova i kako personalizacija utiče na raznovrsnost sadržaja.
- Debata o uticaju algoritama: "*Da li društvene mreže treba regulisati kako bi se sprečile manipulacije?*" ili "*Da li algoritmi pomažu ili štete demokratiji?*"
- Vežba provere činjenica: Upoznajte učesnike sa alatima za proveru verodostojnosti vesti. Polaznici ispituju prave i lažne vesti i procenjuju njihovu pouzdanost.

min. 51 - 60: Zaključak

- Rekapitulacija ključnih tačaka.
- Osmišljena diskusija: "*Kako vam ove veštine mogu pomoći da se bolje snalazite u onlajn informacijama?*"

Materijali / oprema

Video projektor, laptop, internet veza, skrinšotovi različitih fidova sa društvenih mreža, primeri studije slučaja, *Pauerpaint/Prezi* prezentacija, *Canva*.